

3943

ירושלים, 20.6.39

ב-9:30 ישיבה עם דוב, אם להמשיך בכריתת השלום עם כאמיל ובין
כפר גלעדי. הבעתי דעתי בחיוב.
סטר לי שטורוקר וליבגנשטיין רוצים לעסוק בספרות אנגלית לסען
הנזיע על דעת הקהל הבריטית בארץ. אמרתי, שאצטרך לראות כל דבר בטרם
שיוציאו.

ב-10:00 בא אצלי שטוראק. בקש הסכמתי לשלם בעד "אסיסי" לא
באתר ביולי, כמו שהתחייבנו, אלא מיר. אמרתי לו, שאני לא אוכל לשנות
את הדבר, אבל אם הוצעה ההנהלתית - הוא, הרב אישטן וגרינבוים - יסכימו,
לא אתנגד לכך.

שטוראק עומד להפגש ביום ה' עם התאחדות האכרים בדבר השתתפותם
בועד הכלכלי.

אוישקין הודיע לי, שהוא מוכן להסכים לרכישת אסדת מצעוב, אם
יסודר הכסף בשביל ההתישבות.

בענין זה קיבלתי ממקלר ורוכל תזכיר:

העליה לחבבת-מצעוב

הנושא הזה נמצאן בישיבה שבה השתתפו מלבד החתומים משה גם
ה'ה' ש. מקלר, א. הרצפלד וי. רוכל.
ה'ה' ש. מקלר וי. רוכל מסרו דו"ח על טיב הקרקע של הגוש הדרומי,
על יסוד ביקורם שם לפני ימים אחדים ותביעו את דעתם על דרכי העליה לגוש זה.
רובו של הגוש הזה, המכיל כ-3,600 דונם, סלעים הוא; ואין לקבוע
לעת עתה אם יהיה בו מקום לישוב חקלאי בפני עצמו. גם העליה לשם תהיה
קשה, טחוסר דרך, ותהיה דומה לעלית חניתה.
אחרי בירור מקיף באו הסתהתפים לכלל החלטה, שעתה, עד אשר טיב
אדמת הגוש הדרומי ייחקר באופן יסודי, יש לכלול את שני הגושים כשטח אחד
לנקודה ישובית, אולם ביחס לדרכי הכיבוש נחלקו הדעות:
מר הרצפלד הציע, שבגוש הצפוני יוקם ישוב ע"י קבוצת "כנרות"
היושב בחניתה התחתית, ולגוש הדרומי יוזמן גוף צעיר לעלית כיבוש, הואיל
וקבוצת "כנרות" לא תוכל לעשות זאת.

אם יוכח, שאין השטח הזה מספיק לישוב חקלאי בטני עצמו, יפנוהו ואז יימסר השטח לגודת הישוב בגוש הצפוני.

החותמים מטה הציעו, שייבחר גוף התיישבותי חזק, שיעלה לגוש הצפוני על מנת להקים שם ישוב חקלאי קבוע, ופלוגה של 30 - 40 איש תלך לכבוש את הגוש הדרומי. בדרך זו יהיה קיטון בהוצאות העליה והכיבוש ויושג מכסיפום של תוצלת מסקית התיישבותית.

שתי ההצעות האלה טעונות עוד בירור וביחוד בדקת הגושים הסוערים. אבל הוסקה מסקנה, שיישובה של אדמת מצעוב אפשרי הוא, אם גם קשה, ביחס לתקציב ההוצאות נמצא, שהוא צריך להיות 10,000 לא"י למשך הגנה הראשונה ויתחלק כדלהלן:

- א. לעליה בגוש הדרומי: הקמת המחנה, ציוד המחנה, סידור דרך, הספקת מים, חיזוק המחנה של חנייתה תחתית וציוד בכלי עבודה לעיבוד הקרקע - דרוש סכום של 8,000 לא"י בערך, - הסכום הזה צריך להיות משותף בין הסוכנות ובין קרן הבצרון של הקה"ל.
- ב. להכשרת הקרקע ושמירת הגבולות בגוש הדרומי, למשך שנה 2,000 לא"י. הסכום הזה יחול על הקה"ל בלבד.

1 (2) 20

ב-10:20 נעשתה עם אוסישקין, סמוראק ווייץ בענין הנקודות החדשות. גרינבוים לא נמצא בעיר, וד"ר רופין אי אפשר היה להשיג.

אויסישקין מסר שבעלי הקרקע במצעוב מסכימים לתנאים אלה: לקבל מיד 7,000 לא"י במזומנים, בלי שום תנאי, 7,000 לא"י הנשארים הם יקבלו עם גמר ההעברה בסאבו, אבל ימסכנו את אדמותיהם שיש להם על יד תל-אביב, למקרה שחוק חדש יפסול את הסכירה.

מאליאש נתקבלה תשובה חיובית בדבר הזכות להתישב. לדעת אליאש לא יהיה לחוק תוקף ריטוראטיבי. אם כי אני חולק על הנחה זו של אליאש, יש לחייב את הקניה מיד בכל התנאים.

אויסישקין מודיע שלעליה יידרשו 10,000 לא"י. קק"ל תתן 2,000 לא"י להכשרת הקרקע, 4,000 סקרן הבצרון, ו-4,000 הוא דרוש מהסוכנות. יהיה נחוק כסף לעוד שתי נקודות. העבירו עכשיו עוד 1,000 דונם בצפון הגליל, גוש אדמת חצאץ. הקנדידאט להתישבות כאם הוא הנוער הציוני, ויהיה נחוק סכום כסף של 10,000 - 12,000 לא"י. מלבד זה יהיה נחוק סכום כזה בערך בטביל ההתישבות בבית אפה. אוסישקין טוען, אם לא יהיה כסף להנהלה, לזקוף את כל הסכומים האלה לחשבון תקציב ת"ש.